

REDACȚIA

Deák Ferencz-utca nrul 20

ABONAMENTUL

Pe un an 20 cor.
Pe jumătate an 10 «
Pe 1 lună 2 «Nr-ii de Duminică pe an 4
coroane.Pentru România și America
10 coroane.Pentru România și străinătate
numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.Manuscripte nu se
înapoiază.

Telefon oraș și comitat 502.

Osânda.

(R) Sunt păcate, asupra cărora nu e nevoie a se aduce osândă după formă și lege: e destul să înșirăm anume fapte, pentru-ca păcatul să se vadă în toată a lui mărire.

Astfel și cu cinstita cîrmuire dela Budapesta: e destul să înșirăm ce anume fapte se petrec, pentru a ne da samă cîtă purtare de grijă au mai marii țării pentru bietul popor.

E destul adică să citim dările de seamă despre *emigrări* ale ministrului afacerilor din lăuntru, pentru a ne da seama și de puțină grijă ce au avut-o toate ocârmuirile față de popor.

După-cum ne-arată adică statistica oficioasă publicată de ministrul Andrassy, *chiar în lunile de vară, îndeosebi în August, va să zică pe vreme de lucru, emigrările au crescut.*

Peste tot, în cele dintâi 5 luni ale anului 1906 și-au scos pasaport de *emigrare* 75.000 inși, iar pentru alt scop 27.000 inși. După informațiile ce le are însă ministerul, și între cei cari și-au scos pasaport «pentru diferite trebuințe», cei mai mulți *s'au dus* — au emigrat — *definitiv!* În primele cinci luni ale anului au emigrat deci din Ungaria 100.000 cetățeni. Cei mai mulți din comitatele maghiare și slovace.

Astfel din comitatele maghiare:

Baranya	2820
Békés	2671
Csanád	2552
Hajdu	791
Tolna	2535
Zala	1757

Aceeași proporție în comitatele slovace Nyitra, Sáros, Turocz și Zemplén.

Cât despre comitatele unde sunt și Români, iată câți au emigrat:

Arad	2714
Brașov	2114
Hunedoara	2136

E de observat însă, că dintre emigranții aceștia în comitatul Arad o parte însemnată sunt *Șvabi și Unguri*, iar dintre *Români* parte mare s'au dus nu în America, ci în România.

Tot așa: Românii din comitatul Brașovului aproape toți au emigrat în România. Nu sunt deci perduți pentru neam. Ba mulți dintre ei se reîntorc iară la vetrele strămoșești.

Se știe apoi, că pentru a-i ține sub mai deaproape grijă, stăpânirea ungurească a luat măsuri ca emigranții să plece prin Fiume,

sub steag unguresc, ca ajungând în America, să fie așa zicând sub ochii consulatelor austro-ungare.

Ei bine, nici măsura asta n'a fost norocoasă. Din ce în ce adică, *tot mai tare se împușinează numărul emigranților ungari cari se duc prin Fiume.*

Și în privința asta tot statistica oficioasă ne lămurește.

Au plecat adică prin Fiume:

1905		1906
Ianuarie	7129	4224
Februarie	10890	3184
Martie	9602	3178
Total	27.621	10.791

Ceeace face în procente:

1-ul cuartal 1905 din toți emigranții 55%
» » 1906 » » » 25%.

Cunard Line zadarnic are deci protecția guvernului ungar, cei mai mulți dintre emigranți caută alte vapoare și caută să rupă orice legătură oficioasă cu autoritățile patriei pe care o părăsesc.

Vorba e că Andrassy a instituit în ministerul său un biuro de emigrare care «studiază chestia»...

Vom vedea ce ispravă va face.

Deocamdată înregistrează vorba poetului: «pusztulunk, veszünk», — neamul arpadin se destramă văzând cu ochii!

M. Sa Regele Carol I al României a binevoit a decora cu medalia jubilară Carol I. pe directorul ziarului nostru, dl Russu Șirianu. Decorația și brevetul directorului nostru li-a primit, prin postă, Luni.

O știre de senzație publică ziarele maghiare. Spun că M. Sa Monarhul nostru nu se va duce să asiste la manevrele navale de pe marea Adriatică, nici va visita Dalmația, și anume nu se va duce parte pentru-că toate ziarele italiene scriu violent împotriva acestor manevre făcute în apropierea țărmurilor Italiei, ministrul italian ar fi și cerut lămuriri lui Goluchowsky, de altă parte s'ar fi descoperit o conspirație anarchistă cu scop de a ucide pe M. Sa. Știrea asta se desminte însă.

Darea de seamă a deputatului Iuliu Maniu în Vințul de jos. Sâmbătă seara a sosit în Alba-Iulia deputatul Iuliu Maniu, spre a pleca Duminică la Vinț, unde și-a ținut darea de seamă.

Dl Maniu a fost însoțit de deputații dr. T. Mihali și Ales. Vaida-Voevod.

Distinșii oaspeți au petrecut seara într-o societate mare românească din Alba-Iulia.

Pe Luni a fost așteptat și Aurel Vlad și Ștefan C. Pop la Vinț.

Deputații români se vor rosti asupra situației.

In interesul adevărului.

Am fost adversarii cei mai hotărâți ai sistemului Mețianu. În focul luptelor date n'am cruțat persoane. Cu mâna pe inimă putem însă mărturisi, că întotdeauna am scris și vorbit după cea mai bună a noastră convingere. N'am avut înaintea ochilor de cât interesul superior obștesc, bisericesc, și nu am înțeles nici-odată să servim acest interes alterând *adevărul*, ci luându-l ca cinosură în toate.

În interesul adevărului ne simțim îndemnați să revenim asupra articolului «Mizerii dela Sibiiu» publicat în numărul nostru de Marți. Să rectificăm întâi de toate aserțiunea că la consistorul metropolitan este un funcționar care din punct de vedere al moralei, a cinstei publice, poate fi excepționat. Acest funcționar sunt deja trei luni de când nu mai e în slujba consistorului metropolitan.

Numai lipsa de complete informațiuni și nebagarea de seamă ni-a făcut ca pe această chestie să formulăm acuză. I. Prea S. Sa Metropolitul Mețianu a satisfăcut morala publică, autorității supreme bisericești n'a lăsat să i-se aducă știrbire!

Cât privește chestia Mâneguț, și adevărul și dreptatea ne îndeamnă să declarăm cele ce urmează.

Pânăce am crezut că dl Mâneguț este un *prigonit*, aveam înțeles să-i deschidem coloanele. După cele întâmplare dela 1904 încoaci însă, fostul protopop al Oșorheiului nu mai are drept la spriginul nici unui Român. Pentrucă d-sa nu s'a mărginit la apărare, ci a trecut la condamnabilă *denunțare*. Vorbim din acte: un amic de încredere al nostru a avut prilejul să vadă întreg dosarul afacerii Mâneguț! Ei bine, pe baza documentelor nu avem de spus decât cea mai aspră osândă. Dl Mâneguț n'a vrut să recunoască legalitatea forurilor noastre bisericești, d-sa a forțat lucrurile și s'a dedat la fapte cari lovesc în primul rînd zidurile autonomiei noastre bisericești. D-sa, ca să câștige favoarea guvernului din Budapesta, încă dela 1904 a pornit pe așa cale, pe care ne simțim datorii s'o reprobăm cu cea mai mare energie: d-sa a scris ministrului împotriva nu numai a prelaților nostri, fără să aibă alte documente decât — năcazul și violența, — ci a scris chiar împotriva autonomiei bisericești gr.-or., zicând că autonomia adăpostește fărădelegi. Cu numere din «Telegraful Român» a căutat să acuze pe I. P. S. Sa că e dușman al ministrilor și chiar al statului, aruncând asupra capului mitropoliei răspunderea pentru articole în cari de altfel se apăra biserica. Tot așa, cu numere din «Tribuna» a crezut că poate po-

Pentru castele, vile, sanatoare, spitale, hoteluri, fabrici, laboratoare, gări, casarme, biserici, școli, comune și orașe mici, cea mai ieftină iluminare e ceea-ce se poate face cu gazul Benoid. Flacăra ce corăspunde la 50 lumini costă pe oră numai 1'6 filleri.

Telefon 561.

Telefon 561.

Magyar Benoid-gáz
Részvénytársaság.

Arad, Pécskai ut 13/14.

Fără acitelin! Ori ce primejdie eschisă! Cea mai simplă manuară! Epistole de recunoștință din patrie și străinătate. Patente din patrie și străinătate. Nenumărate premieri. Cei interesați primesc desiușiri detaliate.

Prospect gratuit, fără nici un contract.

negri pe P. S. Sa episcopul I. I. Papp al Aradului, despre care știm toți că se ține departe de valurile politice și în nici un chip nu poate fi făcut responsabil pentru nimic ce apare în ziarul nostru. Dl Măneguț este însă supărat și pe consistorul din Arad, unde ajungând afacerea d-sale, s'a adus aceeași judecată pe care a rostit-o consistorul din Sibiu.

De aceea, a și răspuns printr'o epistolă scrisă în ton așa de vulgar și pornograf, în cât autoritățile noastre bisericești sunt nu în drept numai, dar chiar datoare să nu mai reflecteze la scrisorile d-lui Măneguț, iar dl ministru de instrucție, așa credem, după ce va fi citit și această prosă a fostului protopop, d'asemeni se va simți dispensat a-i acorda vre-o ocrotire.

Tot din acte se invederează, că așa zisa afacere Măneguț câtuși de puțin nu are ca autor pe I. P. S. Sa Mitropolitul Meșianu, ci actualul mitropolit a moștenit-o, așa zicând, iar rezolvarea a dat-o consistorul și toate forurile, în drept fără nici o ingerință.

Ori care ar fi fost diferențele între noi și I. P. S. Sa, nu înțelegem să-l acuzăm într'o afacere care acum e bine și definitiv rezolvată de autoritățile noastre bisericești singure competente.

O concesiune. Duminecă s'a dezvoltat la Kassa monumentul ridicat în amintirea trupelor cu chipiu roșu (vörös-sipkások) comandate la 1848—49 de generalul (sârb de naștere) Damjanich. La serbare a luat parte atât ministrul de honvezi Jekelfalussy, cât și o delegație a armatei comune, în frunte cu generalul comandant Pucherna.

Presa maghiară e plină de bucurie: pentru întâia oară se întâmplă ca delegațiunii militare, din armata comună și honvezime, să ia parte la asemenea serbare.

La banchet s'a citit o telegramă alui Kossuth care îndeamnă »nația« la luptă pentru — independență, iar Justh a ținut o vorbire în care a ocărit aspru pe »idiotii plini de teamă că 48-iștii nu se vor ține de program«.

Reforma electorală. Intrebat de un publicist, contele Andrassy, ministru de interne, privitor la reforma electorală a spus următoarele: de trei luni de zile în minister se lucrează la materialul statistic, acum e la rând materialul privitor la cercurile din Ardeal; la sfârșitul toamnei se va ține deja sfat asupra afacerii iar în anul viitor proiectul de lege va fi prezentat Dietei.

Italienii din Fiume, după-cum ne arată »La voce del popolo«, au ținut alături o intrunire, unde s'a protestat cu energie în contra vandalismelor croate și s'a manifestat pentru autonomia cetății Fiume.

Conzistor plenar. P. S. Sa Episcopul Ioan I. Papp al Aradului, a convocat pe ziua de 6/19 Septembrie conzistorul plenar aradan.

Studentimii române.

Zilele, cari le trăim sunt zile de sărbătoare. Nu este suflare românească, care să nu tresalte de bucurie îndreptându-și privirile spre pământul țării românești. Cuvintele

nu pot exprima îndeajuns simțemintele, de cari suntem cuprinși, ochii nu se pot odihni, urechile nu se pot dumeri să nu vadă toată strălucirea unei sărbători sfinte, naționale, cum este aceea din București. Dela opincă — vorba Românului — cu toții pelegrinăm spre focarul culturii noastre și asemenea magilor din răsărit ne plecăm cu smerenie și entuziasm înaintea izvorului dătător de viață. Și inimile noastre se înalță, ochii ni-se umplu de lacrimi, căci ceea ce vedem este progresul tovarășilor noștri de un gând și de un sânge și ceea ce simțim, sunt simțemintele sfinte de un neam și de-o lege ale tuturor, cari se țin de Români.

Trenurile duc zilnic sute și mii de escurșioniști de prin toate cătunele țării noastre: țărani și lărance, preoți și învățători, avocați, medici, profesori, tot ce are transilvăneanul și bănățanul mai de jos și mai de frunte. S'a schimbat pentru câțva timp chiar și anatema, care zăcea pe drumul de fier, din partea poeziei noastre.

Eminescu zicea:

»Și cum vin cu drum de fier,
Toate cântecele pier...«

Acum drumurile de fier aduc străini din cele patru colțuri ale lumii, aduc mai cu seamă frați din toate părțile și drumurile astea de fier răsună de cântece de bucurie și de îmbărbătări pentru viitor.

Și fiindcă entuziasmul este atât de mare în toate părțile, să nu ne perdem capul, ci să căutăm să străbatem rândurile alor noștri, să recunoaștem, să vedem cine a venit și cine nu, la serbarea națională. Toți sunt aici. Cine poate să lipsească? Cine are inimă să lipsească? Cine n'ar îndură chiar o săptămână-două trăgându-și dela gură mâncările favorite, numai ca să-și poată vedea visul cu ochii?

În momentele aceste solemne îmi ridic și eu glasul cătră tovarășii mei de muncă. Fraților! Studenți români ai unui neam, care cearcă abia acum să se manifeste din nou pe adevărata cale, după o orbecăire din secolii trecuți, frați cu neamul liber din România, veniți să ne adunăm și noi, ca într'o falangă puternică să ne prezentăm așa cum se cade unei studentimi academice, sub flamura desfăcută larg și mândru! Veniți voi, viitorii luminători ai neamului nostru, să aducem prinosul laudei idealului nostru cultural, veniți să prindem putere și dragoste de muncă văzându-ne atât de mulți și atât de deciși să ducem luptă grea, dar sfântă, pentru ridicarea și prosperarea neamului nostru. Căci piedeci nu pot să fie unde este voință.

Momentul nu trebuie pierdut.

Gândiți-vă — dacă vom câștiga prin această intrunire chiar numai 20 de suflete putându-le însuflă fiorul dragostei de neam — și munca noastră nu a fost zădarnică. Gândiți-vă, dacă vom pune numai o petricică cât de mică la clădirea cea mare, care se zidește acum — și munca noastră va fi încununată de succes.

Și acum date concrete:

Dimpreună cu »Asociațiunea«, care-și ține adunarea generală în Brașov, în zilele de 21/8 și 22/9 Sept., studentimea română din Viena, cu președintele ei în frunte, se asociază escurșioniștilor, cari pleacă la București pentru zilele de 11 și 12 Septembrie v. Plecarea din Brașov va fi în ziua de 10 Septembrie v. Fie-care student are să se conformeze apelului Asociațiunii. La această escurșione e de dorit să ia parte un număr cât de mare de studenți și dela alte universități.

Veniți, fraților, dați-ne mână de ajutor, preaslăviți dimpreună cu noi geniul nostru național și inima noastră va fi ferită de muștrări de cuget, fruntea noastră curată și ridicată în văzul tuturor.

Un student vienn.

Manifestație.

Manifestație mare au făcut Luni după amiază toți lucrătorii din Arad, cu prilejul înmormântării lui Crăciun, victimă a fabricii de hârtie din Arad. Lucrătorii de toate lele au însoțit la mormânt remășișii mănestești ale nenorocitului pe urmașii săi rămân văduva și 7 copii minori, și ca și cum ar fi fost un an de zile a lucrat în fabrică pe jumătate crucerii pe zi. La cimitir s'au rostit vorburi duioase, arătându-se greutatea vieții lucrătorilor și lipsa de dreptate a patronilor.

În manifestul scos cu acest prilej de comitetul socialist, se scrie:

Voi domni mari și dame a Tulipaniei la tot cazul veți rămânea reci. În cetățuia Tulipaniei, unde cei 13 martiri își dorm somnul vecinic, capitalul străin în numele sfânt al patriei omoară dearândul pe lucrătorii nescuțiți!...

Patrioți! Patrioate! Voi a-ți făcut sgomol când mirosul leșiei v'a atins nasul în depărtare de 40—100 metri! A-ți sbierat! că vai de sănătatea voastră! Încă și reprezentatia comunală s'a ocupat cu aceasta cauză, pentru-că era vorba de nasul vostru!...

Dar Sâmbătă au omorât roțile numai un sărac lipit de pământ și numai o văduvă și 7 orfani au ramas fără cap de familie!... Căci aceasta?... Se plătește să vorbești despre un lucru?... Iar' foile bune de învățitorie și brânză?... Ei!... d'apoi să plătești să scrii despre așa ceva?... Se plătește să miși în inimile domniei voastre pline de dragoste tulipanului o jertfă a măcelăriei a omorâșii sub mezele fabrica de hârtie?!... Nu! De bună seamă cu nu, căci nu e vorbă numai de niște »vaga bunzi fără patrie, despre niște socialiști!«...

Ultime știri.

Franța și finanța rusă. »Rusia nu va mai primi nici o centimă din partea Franței«. Această declarațiune a făcut o Clemenceau la Karlsbad fostului deputat Kovalewski, șeful socialiștilor ruși. Cum a ajuns la Paris, Clemenceau a căutat să-și îndeplinească promisiunea pe care a făcut-o de putatului Kovalewski.

Intr'un consiliu de ministrii, Clemenceau a ex-

INSTRUMENTE NECESARE LA ORICE ECONOMIE.

o o o o „Ciururi-Kalmár“ adevărate și mașini pentru curățirea sămânțelor de trifoiu. o o o

Cele mai renumite în toată țara și cele mai ieftine și de construcția cea mai bună.

Fabricăm din materia de prima calitate din patrie în diferite mărimi, în diferite construcții, corespunzătoare tuturor cerințelor economice, mașini pentru curățirea grânelor, ciururi de pleavă, mănate cu mâna ori cu motor. Rugăm să cereți catalog gratuit despre noutățile noastre de un an. La ori ce cerință răspundem prompt și fără nici o plată.

FABRICA DE MAȘINI DE GRÂNE alui KALMÁR ZS. ȘI SOȚUL HÓDMEZŐ-VASARHELY.

Numărul Telefonului 69.

În Aiud premiat cu premiul mare de aur. Titlu în caz argenteu: KALMAR-rostagyár.

Numărul Telefonului 11

pus situa Rusiei și a arătat, că Franța e datoră în tualele împrejurări, să nu mai ajute bănește imriul moscovit.

Primul ministru Sarrien a aprobat în totul spusese ministrului de interne.

»Nici nu încerce Rusia să mai facă vre-un împrumut Franța«, a adăugat Clemenceau.

Ovri măcelăriți. Varșovia, 11 Sept. Indivizicunoscuți, se crede că agenți provocatori au tras în Siedlitz, cu arma asupra poiei. Soldații cari ajută poliția, au cerut del primărie să le arate și extradeze pe ceice a tras cu pușca. Primăria neștiind, n'a put să arate pe ceice au tras cu pușca. **Miliția a început atunci să bombardeze rașul, ai cărui locuitori aproape toți su ovrei.** Peste o sută Ovrei au fost omoriți și 200 sunt răniți grav.

Aliață turco-elină. Berlin, 12 Sept. Ziarele de aici publică știrea că Turcia a încheiat alianță cu Grecia. Scopul este: Turci declară război Bulgariei și intră în Rumă. Flota grecească și cea turcească năvălește în porturile Bulgariei. Pacea nu vor icheia-o decât după ce Bulgaria va plăti 100 milioane franci, din cari jumătate va pmi Grecia.

(Nuă întreaga știre ni se pare lucru neserio! Redacția »Tribunei«).

Știri dela Expoziție.

Erau vizitat Expoziția 12 delegați ai camerelor e comerți bulgare. Ei au fost primiți la pavilionul camerelor de comerți de către mai mulți delegați români. S'au ținut cuvântări entuziaste la pmire. După prânz au asistat la sărbările din arele romane, iar seara a avut loc un banchet la opătăria Regală plin de entuziasm.

Inările pe ziua de 27 au fost de 29.800 plătite. Intotal cu abonamente, jetoane și intrările gratuite au fost de aproape 40.000.

Cacile dela arenele romane au încasat eri 5800 lei.

Escursiunea

Reuniunii învățătorilor bănățeni.

De Iuliu Vuia.

(Urmare.)

La 9 și 30 minute s'a reprezentat.

Pvestea neamului 16 alaiuri istorice dela Traian până la Carol I. 106—1906.

Tabloul I. Intrarea lui Traian în Dacia. Tabloul II. Aezarea coloniilor romane în Dacia. Infrățirea între Daci și Romani. Tabloul III. Năvălirea barbarilor. Așezarea Slavilor. Tabloul IV. Voivodatele Române. Invaziunea Tatarilor. Tabloul V. Propășirea temeinică a Voivodatului. Tabloul VI. Descălecare Moldovei, Dragoș Voda și Zimbru. Tabloul VII. Turcii în Europa. Mircea și Fridrich cel Negru. Tabloul VIII. Vlad Tepeș, Stefan-cel-Mare, Albert al Poloniei și Matei Corvin. Tabloul IX. Mihai Viteazul. Cele 3 coroane. Tabloul X. Matei Basarab și Vasilie Lupu. Pravila și școala. Tabloul XI. Tudor Vladimirescu. Tabloul XII. Unirea Principatelor. Tabloul XIII. Carol I. întemeietorul dinastiei. Tabloul XIV. Războiul pentru independență. Tabloul XV. Coroana de Oțel. Podul peste Dunăre. Tabloul XVI. Patruzeci de ani de domnie.

Și acum mi-se prezentă naintea ochilor mărețele figuri ale marilor: *Traian, Stefan-cel-Mare* și a viteazului Mihai, care alergă în sunetul trombetelor cutremurând pământul.

Momentele cele mai sfinte, înălțătoare și edificatoare în viață, le-am gustat în 2 seri la Arenele Romane.

Infrățirea cea de obște.

Ziarele din București pe cari le primim în ultimul moment, sunt pline cu amănunte asupra grandioasei primiri făcute pe tot parcursul căilor ferate, dar mai ales în capitală, corurilor dela noi și din Bucovina.

S'au dat cu acest prilej serbări cum nu s'au mai pomenit în București. Este un entuziasm înălțător.

In numărul viitor vom da amănunte.

Deocamdată reproducem următoarele dintr'un cald articol apărut în »Conservatorul«:

Neștearsă va rămâne și vecinic neuitată în mintea Românilor ziua de 27 August, când s'a serbat în »Arenele Romane« și în tot cuprinsul Epocii solidaritatea neamului românesc de pretutindeni din țară și de peste hotare.

Nu prin cuvinte aștătoare, prin discursuri violente și prin excese contra a tot ce-i străin de noi, ne-am manifestat unirea noastră în cugete și simțiri.

Prin însușirile noastre de neam superior, prin vechimea originii noastre am ajuns să ne oțelim un suflet nobil, pe care nu-l au nici un popor pe lume, căci numai noi ne-am zămislit din două popoare, cele mai ilustre prin virtuțile lor: Dacii și Romanii.

E nobil Românul și e mândru de numele său; el nu cunoaște alt popor pe lume care să-i fie superior prin însușiri. De aceea nici nu există pe pământ ființă omenească mai tolerantă și mai iertătoare decât Românul. Imprăștiat pe un teritoriu care se află divizat prin mai multe hotare politice, sub diferite stăpâniri streine, neamul românesc a îndurat în decursul vremii și îndură și acum cu o rară cumințenie împrejurările vitrige dezvoltării sale culturale.

Cu o măreție de suflet, pe care o întâlnim rar chiar și la anticile popoare, românul se ridică peste micile mizerii și neajunsuri ale zilei și trăește o viață plină de visuri fermecătoare. Cine a stat o clipă de vorbă cu vre-unul din imensa mulțime de țărani, ce s'au scurs din toate colțurile lumii românești ca o apă mare și liniștită pe pământul sfânt al României libere, — a simțit ridicându-se pieptul de mândrie, că are în fața sa un frate' ce simte pentru frate.

Voi suflete obidite române, nu lăsați ocazia, mergeți în această sfântă biserică națională și înveseliți obiditul vost suflet prin privirea acestor tablouri, cari în reamintesc timpurile mării străbune.

În mijlocul expoziției se află un lac estins. În partea de miazăzi a lacului se află așa numitul »lac arzător«, care e splendid iluminat. La marginea lacului cântă cu mult farmec o muzică de italieni, iar pe lac plutesc poetic gondole venețiene.

În partea de miază noapte a lacului se întinde făimoasa cetate a Port-Arthurului. Era ora 8 și jumătate. Scaunele de pe înălțimi erau toate ocupate, când prima salvă de tun dată din Port-Arthur vestia publicului eșirea primului vas de războiu din Port-Arthur. Muzica intonă marșuri, iar vapoarele eșiau mereu din cetate, manevrând pe largul mării.

De odată publicul e surprins de detunăturile de pe vapoare și din cetate. Credeai că e ziua de apoi. Pe când muzica suna un marș jalnic, pe atunci cei din cetate începură prin țipete desperate a vesti pierirea Port-Arthurului. Deodată un nor de fum, apoi o flacără îngrozitoare și bubuituri asurzitoare cutremurau văzduhul. Vapoare erau ridicate în văzduh și prefăcute în bucăți. De pretutindene apoi pușcături îngrozitoare agit publicul. Acesta e sfârșitul căderii Port-Arthurului.

Lumina feerică a întregului teren al expoziției se farmecă și te leagă involuntar. Nu ști ce să admiri mai mult. De pe înălțimi lucește măiestros iluminatul palat al artelor, pe coastele stâncilor lumina mistică te atrage, lacul venețian te cucește, iar întinsul parc și alele iluminate în atâtea culori îți răpesc ochii cei însetați de admirațiune.

Din mii de suferințe seculare țărânul și-a combinat o minunată viață sufletească, care ne uimește pe noi orășenii și stoarce chiar admirația străinilor. Țărânul român își exprimă durerea prin cântec; cântând el se resemnează, își întărește inima și speră zile mai bune. Cine poate împedica cântecul durerei, care unește atâtea ființe nobile într'o grandioasă manifestare?

Din simțul pentru neam născându-se cântecul Românului, el a străbătut munții și văile și accentele duioase sub formă de Doină s'au izbit de pieptul simțitor al fraților de pretutindeni. Astăzi în România liberă, patria muma, ascultăm cu tot mai multă duioșie »Doina«, prin care se cântă »Povestea Neamului« în fermecătoarele Arene Romane.

Am ascultat cu evlavie imnul națiunii române pe care îl cântau mii de glasuri frățești, corurile țărănilor, cari cu drag se amestecau cu cele din orașe, — pentru că a fost zi de mare sărbătoare pentru tot Românul: serbarea serbărilor, la care s'au adunat eri toată suflarea românească, prin cei cincizeci de mii de reprezentanți, cari au alergat la Biserica neamului, la expoziție, unde în »Arene«, la altarul românismului, au slujit preoții cultului strămoșesc, înălțând rugi de mulțumire cerului, care ne-a hărăzit fericirea de-a putea vedea roadele muncii românești, în timp de glorioasă pace sub domnia strălucitului Rege, Carol I. al Românilor.

Junii dela Brașov, prin spectacolul înălțător, ce au reprezentat, înfățișându-ne un străvechi obicei, au fost cu deosebire obiectul de admirație în mijlocul manifestărilor românești de eri din expoziție. Toți flăcăii voinici, îndemânateci în a arunca buzduganul, urmași ai vitejilor de odinioară, când semi-luna, nu se cutremură de întreaga Europă ca de vrednicia Românilor pe câmpul de luptă, — acești juni au intrupat în ochii tuturor Românilor cu mult succes vitejia străbună.

Erau momente, când visam, când nu îmi venea a crede realitatea, văzând în cetele junilor, epopee a luptelor strămoșești, așa cum ele s'au petrecut în timpuri imemorabile sub voievozi ca Tepeș, ca Mircea, Ștefan și Mihai, nu-mi venea apoi a crede, că acei țărani cu blăni fără mâneci, nu sunt din ceata plășilor »eroului creștinătăței« și mă luptam cu visul vremilor trecute, privind prezentul măreț al falnicului popor român din munții Carpați și văile Dunărei. Și mi-am zis cu inimă curată: aici e serbarea serbărilor pentru tot Românul.

Sus pe înălțime Turnul Tepeș Vodă, iluminat în culori vinete verzii, îți captivează privirile.

Era ora 12 și jumătate, când obosit fiind, picioarele îmi denegau serviciul, am părăsit expoziția. De zeci de ori mă întorceam involuntar se admir splendoarea acestui rai pământesc.

Români din patru unghiuri, cătră voi îmi îndrept cu cuvântul frățesc, aduceți mica jertfă bănească, ca să gustați cele mai plăcute momente din viață. Sunt de 5 zile reîntors, dar v'o spu sincer, că reamintirea acelor momente dulci e încă vie, icoana sfântă a acestui monument mândru al neamului apare neconținut naintea ochilor mei!

Ziua a doua. La ora 3 au plecat escursionistii sub cond. dlui Demetrescu dela școala normală la biserica S. Speridon, unde am fost primiți de cătră pâr. Nicorean, care a avut amabilitatea a ne arată tezaurul acestui s. lăcaș, precum și mormântul lui Scarlat Ghica. De aici am trecut la biserica Domnița Balașa, care e încunjurată de un parc de o frumsețe deosebită. În sf. biserică ne-a întâmpinat pâr. protopop Protopopescu, care ne-a arătat toate odoarele și mormântul Domniței Balașa.

Aici am intonat cu toții »Cuvineșe cu adevărat«.

De aici am plecat la palatul poștelor, un adevărat labirint, unde ne-a întâmpinat cu dragoste însuși dl director Cerchez, care a însărcinat pe administratorul poștelor să ne conducă pretutindene, atât în osebitele despărțeminte, cât și în ateliere unde se pregătesc toate lucrurile trebuincioase la postă, telegraf și telefon.

De acolo am trecut vis a vi la frumosul palat al casei de depuneri. Vestibulul palatului e de o frumsețe rară. Adânc înpresionați am urcat

Apel

cătră învățătorii greco-orientali români din Bihor.

Am cetit în «Nepitanitók Lapja» Nr. 33 a c. veste bună pentru noi, că Ministrul ungueresc de culte și instrucțiune a aprobat statutele noastre, ale Reuniunii învățătorilor greco-orientali-români de sub jurisdicțiunea Consistorului din Oradea-mare.

După atâta timp îndelungat, așa dară avem și noi Bihoreni statute aprobate. Ne și trebuiesc, căci de cinci ani nu ne-am auzit glasul. De cinci ani nu ne-am putut spune durerile și dorințele noastre. De atâta timp, nici o ispravă nu am făcut; n'am progresat nimic.

După o degenerare de atâta timp, ne vine a crede, că după ce statutele vor sosi la Venerabilul Consistor, acesta numai decât ne va concheta într-o adunare generală. Aceasta pentru noi este de lipsă, ca pâinea de toate zilele. Acel moment îl și așteptăm cu dor.

Când aduc vestea din chestiune spre știre, mi permit a face de pe acum următorul apel:

Iubiți colegi!

Ori și unde vom merge din comitatul nostru, despre noi numai bine nu vom auzi. Cu toții ne vorbesc de rău și își bat joc de noi. Și cu tot dreptul, pentru că noi, numai sinceri să fim, și acuma în secolul al XX-lea dormim somnul cel de moarte. Pe când colegii nostri de sub alte Consistoare scriu, edau studii, țin conferințe, fac excursiuni, cu un cuvânt lucrează pe terenul școlar, noi, nu aparem nicăuri. Prin ziare noi aparem numai la alegeri de deputați și și atunci numai spre rușinea neamului.

Cred de sosit timpul, ca și noi, să ne punem pe lucru. Să arătăm lumii, că și noi trăim. Numai lucrând din toate puterile și umăr la umăr vom pute șterge de pe noi vorbele batjocoritoare, ce le folosesc unii și alții despre noi.

Desamorțea și trezirea noastră din somnul cel de veci să o arătăm la prima adunare generală ce se va ține. Văzându-ne întruniți, numai decât să ne constituim, ca în viitor să putem și noi lucra regulat. La constituire bine să băgăm de seamă. Să alegem în fruntea noastră bărbați, cărora le place să lucreze și cari sunt însuflețiți pentru înaintarea și prosperarea noastră și a școalelor noastre confesionare. Bărbați, cărora să le putem spune durerile și dorințele noastre. Bărbați, cari se pricep în cauzele școlare. Sunt și între noi astfel de oameni, deci conducătorii în fruntea noastră să alegem numai bărbați din sinul nostru.

Numai în acest mod și lucrând din toate pu-

treptele de marmoră a la Carrara. Sala de consiliu singura constituie o bogăție. Păreții erau sculptați și aurii iar plafonul era decorat cu tablouri sculptură și auritură de nedescris.

De aici am plecat la Banca națională, unde ne-a primit cu deosebită amabilitate însuși dl director Carada. Am văzut marea și pompoasa sală de consiliu, marea locuință a guvernului băncii precum și camerele suterane, cari sunt încunjurate de canale și în cari am văzut depuse valori de neștimat. Văzut-am cum se fac hârțile de valori ș. a.

La ora 1 am reîntors la Seminarul central unde am luat masa.

La palatul regal. După masă am plecat cu automobilul la palatul regal. Adânc emoționați am călcat treptele palatului și am subscris registrele palatului. Sub conducerea dlui Nae Dimitrescu am vizitat biblioteca, sala tronului, sala de ședințe și cea de mâncare.

Era mișcător momentul, când în jurul statuei de marmoră ce reprezenta pe mama răniților, îngrijind de ei, se formase un cerc de dame cari erau adânc emoționate.

La fundațiunea universitară. Dela palat am plecat la Fundațiunea universitară, unde ne-a primit primul custode al bibliotecii, dl Hârșu.

Intrând cu toții în sala de lectură, care jur împrejur avea dulapuri pline de cărți, dl dr. Putici a cetit în auzul tuturor inscripția de pe tabla comemorativă, la terminarea căreia, puternice urale de »să trăiască Regele« au resunat din piepturile tuturor.

Dl custode a avut amabilitatea a ne da lămu-

terile umăr la umăr vom putea arăta lumii, că și noi trăim.

La revedere!

Miersig, în ziua Adormirii Născ. de Dumnezeu.

Julian Paguba.
inv.

NOUTĂȚI.

ARAD, 12 Septembrie 1906.

— **Știre personală.** Dl dr. N. Oncu, deputat dietal și fruntaș al vieții noastre publice, a sosit ieri în Arad. D-sa a sosit de-a dreptul dela București, unde a vizitat expoziția și a fost de față și la primirea măreață ce li-s'a făcut corurilor noastre în capitala României.

— **Reuniunea română de muzică din Sibiu — la București.** Cum aflăm din izvor competent Reuniunea română de muzică din Sibiu va concerta pe la sfârșitul lunii acesteia în București. Se vor da două concerte mari în sala Ateneului cu program variat și ales. Pe urmă se va reprezenta opera populară a d-lui Tudor cav. de Flondor »Moșul Ciocârlan« mai multe seri dearîndul pe scena Teatrului Național cu puterile, cari au conlucrat cu atât succes și la festivalul »Asociației« de acum un an în Sibiu. Corul Reuniunii din Sibiu numără vre-o 130 de membrii, dame și domni din societatea intelectualilor din Sibiu. Aceștia împreună cu un grup de cântăreți dame și domni dela societatea bucovineană muzicală »Armonia« din Cernăuți vor porni, însoțiți de muzica orășenească din Sibiu, cu totul vre-o 200 persoane, sub conducerea prezidentului Reuniunii, dlui asesor consistorial Dr. Miron Cristea, și acompaniați de dl cavalier de Flondor și de directorul de muzică dl Kirchner cu trenul de dimineața în 19 l. c. din Sibiu preste Turnu-Roșu spre capitala Regatului Român.

— **Căsătorie senzațională.** Dr. Leontin Victor Pallady, preot gr-cat. profesor de preparandie și membru al Consistorului gr-cat din Oradea-mare a părăsit cariera preoțească și se

riri asupra folosului a averii și a mijloacelor ce fundațiunea oferă studenților. Este îmbucurător numărul însemnat al studenților cari frecventează fundațiunea. După amiază am vizitat de nou expoziția.

Banchetul. La ora 8 seara a avut loc banchetul dat de primăria Capitalei în onoarea noastră, pe splendida terasă a Ospătăriei expoziției. Erau 312 lacămuri. Bucatele și serviciul au fost spre laudă.

Primul toast la ținut dl Alexandru Ciurcu, în numele primăriei. Ca Român de dincoaci a vorbit cu multă dragoste pentru noi. El a terminat închinând pentru M. Sa, între uralele entuziaste ale conmesenilor.

Dr. Putici răspunde, asigurând, că nu vom uita nici când dragostea cu care ne-a primit capitala României și închină în senătatea reprezentanților orașului.

Dl Iuliu Vuia prin un cuvânt avântat arătând că unica garanță a vitalității popoarelor este cultura, închină în sănătatea ministrului de cultură, Mihai Vlădescu, care a făcut atâtea înlesniri excursioniștilor.

Dl Maniu, inspectorul învățământului, relevază meritele noastre, cari luptăm cu bărbăție pentru păstrarea bunurilor naționale românești și ne urează încă ani mulți pentru a veni și la iubire de 50 ani al domniei regelui Carol. Protopopul Gherasim Sârbu relevază reciproc ajutor ce și-a dat clerul atât cel de dincoaci, căci și cel de dincolo și închină în sănătatea clerului din Regat.

Dl Gr. Tocilescu prof. universitar rostește un avântat discurs! »Ceeace Cezar a făcut pentru

căsătorește cu cântăreața «Tucsek Fenczné» — cel puțin așa scrie un ziar local.

Nici conștiința națională, nici credința convingătoare în învățăturile propovăduite (el ca dr. de teologie.

— **Keckskeméti,** genialul hoț care fugit cu milionul orașului Budapesta, după am sunt informate ziarele unguerești, s'ar fi stațit în statul american Uruguay, unde are ferme model și se bucură de toate simpatiile, ba iar și de stima cetățenilor americani, cari știu încă chip a ajuns bogat. Se crede că el va juca încă și rol în politică, deoare-ce în curând va înce-tăteni.

Aviz altor »patrioți!»

— **Alegere.** Duminecă în 27 Augt a. c. a fost alegere de învățator în comuna noastră Bujor, unde a fost ales cu totalitateavoturilor tânărul și harnicul învățator George Dgoi.

— **„Neamul Românesc“** (nr. 124 la 27 August v.) publică un remarcabil articol despre *socialismul român* din ptea dlui profesor universitar Al. C. Cuza, și dl N. Iorga scrie despre datoria Ligei Române față de numeroșii escurzionști de pte hotare și despre palatul artelor.

— **Adunarea învățătorilor la Băi-Ercu-lan.** Învățătorii din dieceza Caransebeșului s'au ținut adunarea în ast an în Băile Ercu-lan, fost cercetată foarte bine. Grăbit-a să vină din toate părțile. Consistorul a fost reprezentat prin dl protopop Andrei Ghidui, care a vorbit în mod foarte călduros, arătând în ermină aleși însămnătatea învățăturii. Cei ce n'au putut lua parte, au trimis telegrame. S'au ales coșisiuni și anume:

În comisiunea pentru cenzurarea raportului general se aleg: Nicolae Velcu, Nicolae Căvrilă, Constantin Baia, Emilian Novacovici și George Joandrea.

În comisia pentru cenzurarea raportului bazarului: Constantin Diminescu, V. Tărian, Srafin Jurca, P. Ramneanțu, Nicolae Mircea.

În comisia pentru cenzurarea raportului bibliotecarului: I. Alexandrescu, Iuliu Ivanovici, George Pârveu, G. Petrovici, Achim Peraan.

Comisia pentru înscrierea de membri: Traian Hențu, Constantin Dure, Dionisie Popovici.

Comisia specială: Ion Pepa, Maxim Poșovici, dr. P. Barbu, Petru Buzera.

Comisia candidătoare: St. Draghici, I. Cotărlă, I. Pepa, I. Gruescu, Mihai Crăciun, G. Jan, A. Miloia, Aurel Drăgan și Simion Ionaș.

cultură în apus, aceea a făcut Traian pentru cultură în răsărit». »Astăzi și cel din urmă cionhan spune cu mândrie că e Român, strănepc dea lui Traian«. Cu inimi calde vă primim în marile zile ale aniversării a 40 ani de la nașterea sa. Ceame spre acest an să ne amintim de el cu încredință și cu speranță în viitor. — Ce am înmbrățisem.

Însemnătatea momentului este prezent, acești 2 Traiani ne simțim ce este iubirea de țară. — **Popul lui Lita** Traian.

Dumnezeu cel din cer care ne-a dat o calitate frumoasă, el să i-a în paza sa ne păzească de rău românesc, acela să închege corpul lui capul lui să-l lipească de trupul său și să ne meze pe noul Traian, care se elibereze de risipite ale corpului românesc!»

Protopopul Ioan Pinciu dela Ciacova a închinat pentru drul Istrati, organizatorul expoziției.

Dr. Istrati zice într'altale: Frați și surori! Pentru a doua oră munca neamului românesc se întrunește de pretutindenea.

În arene am sărbătorit vitejia armelor militare, iar aici sărbătorim existența neamului de 1800 ani. De 1800 ani Românii n'au avut o zi mai fericită ca cea de azi, căci după banchetul dat veteranilor din 1877, voi sunteți cei dintâi Români de peste hotare, pe cari vă sărbătorim.

Reîntoarceți-vă mândrii în Banat, că a-ți văzut această mândră expoziție, care reprezintă unitatea sufletească a neamului românesc și care spune lumii, că și noi avem drept la existență.

Dl Nicolae Timuș învățator la Tunari închină însămnătatea învățătorimei, urând ca: »semnăța care D-voastră o aruncați să încolțească și ro-

A fost premiată disertațiunea distinsului învățător G. Joandrea: »Limba maternă ca basă a învățământului și școala populară«.

Premiul de 30 de cor. l'a dat dl dr. Cor. Jurca. Disertația a fost ascultată cu multă atențiune și publicul de multe ori aplaudă frenetic.

Tot așa a fost ascultată și cetirea disertației dlui M. G. Crăciun, despre »Școala și poporul«. Aceasta încă a fost premiată cu primul dat de dl dr. G. Dobrin.

Ședința a doua s'au cetit rapoartele. Adușarea viitoare se va ține în Ciacova.

S'au ales în comitet tot cei vechi. Fiind astfel terminate agendele adunării din ast an ședința a încheiat, iar membrii pleacă la expoziția din București.

Cununie. Dl Ignatie Vișoiu, teolog absolvent se va cununa Duminecă în 3/16 Septembrie în biserica rom. gr. or. din Todvărădia, cu gentila soție Gabriela, fiica dlui Alexandru Țieran, coșerant și Român fruntaș pe valea Murășului. Din toate fericirile!

Circulare salutare. Conzistoriul eparhial de Arad a dat în timpul din urmă două circulare, unul referitor la frecventarea școlii a băieților obligând preoțimea noastră să se pună și în serviciul cauzei prin mijloacele date de canon și referințele pastorale. Deci să se predice. Pe cât ne înveselesc dispozițiunile luate de conzistoriul eparhial în favorul școlii noastre, și a poporului, pe atât ne doare necesitatea de a îndrumări preoților să predice. Doar aceasta e dorința atât de veche a fiește cărui păstor ca să se treacă să fie îndeplinită cu conștiință din partea tuturor. Cel ce n'o îndeplinește, aceluia nu-i trebuie dat îndrumări, ci pedepși convenită.

doilea circular se referă la încassarea salariilor învățătoresți, spunându-se că pe viitor Conzistoriul »nu va mai primi jalbe directe dela învățătorescime în privința salariilor restante înainte de a fi dispozițiunile convenite din partea protopresbiterului — inspector școlar și tot așa va fi toată rigoarea față cu acei învățători, care pentru viitor s'ar adresa, — ca unii în afară — organelor politice cu încunjurul și desconsiderarea Conzistoriului«.

Semne bune. La corul gr. cat. »Sfânta Treime« din Cluj (Jokai-u. Nr. 6) sporesc înscrierile de membri ordinari și membri ajutători (taxa cor. anual).

Comitetul roagă pe toți marinimoșii pentru ajutor la acest cor, care are să răspândească literatura la multe mii de oameni perduți și necultivați. Nu vă lăpădați de Sion«.

— **Fuga unui jefuitor de bancă rus.** Se scrie din Londra, că Belenzof, renumitul jefuitor de bancă, care în 17 August sărise lângă Pokow din trenul, care mergea și de atunci i se perdușeră urmele, a sosit acolo și a povestit unui corespondent al ziarului »Evening Standard« următoarele:

— Ziarele au publicat diferite versiuni despre fuga mea. Cele mai multe informațiuni sunt opera fantasiei, sau numai simple povești, pe cari le-au inventat păzitorii mei, pentruca să-și ascundă vina lor. Cunoșteam de mult linia ferată pe care mă aduceau pe mine. Știam și acum că lângă Pskov de obicei trenul merge așa de încet încât poți sări din el fără să ți se întâmple vr'o nenorocire. Pe aceasta mi-am bazat planul fugii mele. Pe când ne apropiam de linia amintită, am cerut voe să mă duc în cabinetul de toaletă.

Oficerul din escorta mea îmi dădu voe, cu atât mai mult, cu cât pe tot drumul m'am purtat în mod exemplar. În compania unui păzitor am căutat cabinetul. Păzitorul a rămas în ușe, ear eu am intrat în cabinet și am încuiat ușa.

Acum începui prima dată să fiu agitat.

Parcă tot amarul înfocat, ar fi izbucnit din mine cu puterea elementelor. Mă apropiam de fereastră tremurând. Un moment și deja simțiam aerul liber.

Îmi adun toate puterile și 'n momentul următor, mă arunc pe fereastră.

Probabil că am căzut pe pământ cu petriș, căci am simțit durere în toate membrele.

Sângele îmi inundă capul. Eram deja aproape de leșin. Mă mișc din întâmplare și iată spre cea mai mare groază a mea, că mă rostogolesc în prăpastie. Acesta a fost norocul meu. Adecă m'am rostogolit într'o vâlcea, și apa rece avu un efect așa de binefăcător asupra mea, încât după câteva minute, m'am putut ridica și m'am refugiat în cea mai apropiată pădure. Agitația mare însă și rănilile îmi luară toate puterile.

Cu totul istovit m'am culcat la trunchiul unei tufe și nu peste mult am căzut în leșin. Numai a doua zi mi-am venit în fire. Atunci spre norocul meu mare o luai la drum și 'n curând mă întâlnii cu un țaran, care 'mi arată calea. Dela țaran aflai că și el face parte dintre revoluționari și mai ales de aceea e supărat pe guvern, fiindcă unul din frații lui a perit în război, iar pe tatăl lui l'au bătut cu cnuta. Numai prin bună-tatea țaranului mi-a succedat fuga.

Mi-a arătat o peșteră, în care am trăit o săptămână, cu mâncarea ce mi-o aducea el zilnic. Mai târziu îmi procură un pașaport pe nume străin și cu ajutorul acestuia am pribegit din sat în sat. În tot locul m'au găzduit revoluționarii, și mă

provăzură bucuros cu banii trebuincioși, când au aflat, că eu am jefuit banca pentru scopul revoluției. După multe peripeții ajunsei în fine în Riga. Aici m'am îmbărcat și am venit la Londra.

— **Dare de samă și mulțămită publică.** Cu ocaziunea concertului împreună cu dans aranșat de tinerimea română din Tinca și jur au încurs 499 cor. Spesele au fost 208 cor. 38 fil. A rămas 200 cor. 62 fileri, care sumă s'a depus la filiala »Bihoreana« și să va folosi la repararea școlii și bisericii din Tinca.

Marinimoșii suprasolvitori primească și pe această cale mulțămitele noastre, Tinca, la 5 Septembrie 1906. Pentru comitetul aranșator. Eutimiu Blaga, controlor. Ilie Radu, cassar.

— Cu ocaziunea petrecerii de vară aranșată de tinerimea română din Lunca și jur ținută la 2 Sept. st. n. 1906 în sala școlii gr.-cat. din Lunca am încurs 75 cor. 56 fil. Venitul curat 18 coroane.

Ne ținem de datorința a aduce și pe aceasta cale sincerile noastre mulțămite tuturor stim. participanți, și cu deosebire stim. domni suprasolvitori. Lunca, la 9 Septembrie 1906. *Comitetul aranșator.*

— **Dascălul model-premiat.** E vorba de stimatul domn Avram Neda, învățător în Reșița-Rom. Înainte de aceasta cu 3 ani, când a primit grădina școlară a fost toată gropi, puțini duzi și pomișori neînsemnați. Un loc ce însuflă groază trecătorului.

Dl Avram Neda cu cunoscutul său zel neobosit din școală, s'a prins și de grădina de pomi, la rugarea artistiei comunale.

Dupăce a câștigat și binevoitoarea contribuție a on. artistiei com., procurându-și revizitele necesare: a asemănat gropile, a rigolat grădina, a împărțit-o după un plan bine chibzuit, a sădit gard viu, a împodobit-o apoi an de an cu sute și mii de diferiți pomi nobilitați parte de mâna sa proprie, parte de școlarii săi cu cari totdeauna practică.

Ce a fost rezultatul?

Artistia comunală cu o mândrie oare care votează an de an sute de cor. conform conspectului și preliminarului subșternut de dânsul; iar raportul special despre starea grădinei, artistia com. pe lângă exprimarea călduroaselor mulțămiri și recunoștințe, în fiecare an îi votează o sumă anumită — ca remunerațiune.

Dar aceasta grădina prin conducerea sistematică a dlui Neda ridicată fiind peste toate grădinile din comitat, n'a putut sta nevăzută de forurile de control respective. Aceste autorități competente, nevoind a rămânea mai pe jos în mul-

ască îmbelșugat pentru mărirea neamului«, pentru reuniunii drapelul treicolor de mătase, cu descripția:

Amintire

♦♦♦ Vopsea pentru 1906

♦♦♦ fără mironișani din Regat.

el răspunde: În nu-șă a bisericii și a în-șă a acestui simbol al dragostei, și că vom lucra și înviitor pentru școlii școlii școlii religioase, morale și înteporului.

Lucuța ridică paharul pentru dl cu, care în adevăr are partea leului a escursiunii.

Temisocle Alexandru cu închină în sănă-derului.

N. Dimitrescu mulțumind ne zice: să con-faptele zilelor de mărire națională, căci ni-e asigurat viitorul.

Preotul Ionescu închină în sănătatea clerului.

Invățătorul Joandrea din Lugoj pentru Bucu-reșteni.

Preotul Dimitrescu în sănătatea învățătorilor neamului.

Profesorul Sever Secula printr'un avântat discurs rostit din inimă la inimi închină în sănătatea »invățătorimeii din Regatul liber al marelui Carol«.

Invățătoarea Virginia Rădulescu din Constan-tinopol, în sănătatea învățătorilor bănățeni.

Invățătorul Nicolau Boscaiu pentru popor.

Ioan Popescu, prim-redactor dela »Universul«, în sănătatea membrilor presei de peste Carpați.

Dl A. Bacaloglu, care cu mândrie zice că a avut onorul să întindă cel dintâi mâna fraților bănățeni, închină pentru femeile bănățene.

Ridicându-se masa am mers cu toții la produțiunea Cinematografului, a cărui proprietar fiind de dincoaci de munți, a dat o reprezentațiune în onoarea bănățenilor.

Ziua III-a. Am vizitat șoseaua Chiselef, Școala de agricultură, Ateneul, Muzeul ș. a.

Ateneul. Mă opresc la aceasta instituțiune

națională zidită prin sentimentul de jertfă al Ro-mânilor.

Naintea Ateneului se întinde un frumos parc. În alea parcului sunt atât în dreapta cât și în stânga o mulțime de busturi de ale bărbaților meritați.

În dreapta — la intrare — se află bustul lui Constantin Esarcu, care a început subscripția pentru Ateneu, iar în stânga a comitelui C. Rosetti.

În fațadă sunt 6 pilastrii impunători. Pe frontespiciu sunt tipurile mărețe ale lui Alexandru cel bun, Bogdan Voevodul, Carol I, Vasile Lupul și Mateiu Basarab.

Vestibulul ateneului e de o frumsețe deosebită, decorat fiind cu o mulțime de statue.

În ambele despărțăminte ale Pinacotecei, am admirat totul ce arta picturii are mai ales.

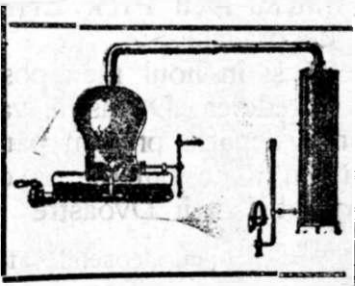
Sunt admirabil esecutate în deosebi Mihaiu Viteazul călare și Mihaiu Viteazul când i-se aduce capul lui Andrei Băthory.

După ameazi am admirat de nou expoziția și am azistat la reprezentarea tablourilor istorice în Arenele Romane. (Va urma.)

Nagy Pál,

măestru căldărar în Budapesta

V. Váci-ut, nr. 64.

Căldări și recuzite de aramă roșie pentru ferberea spir-tului, cognac, licher, comină și drojde.

Pregătirea verigelor (catene) de fer. Mare magazin stabil pentru aranșamente de băi (scalde). Aranșază și provide cu cele trebuincioase tot felul de fabrici. Vase de aramă pentru hoteluri și restaurante; pentru ferbere de cafea; căldări pentru spălat și pentru vatra focului (sparchet) în cuină. Raporturi și cinctură cu prețuri foarte moderate.

țămiri și premiare, ca antistia com., l-au recomandat înaltului Ministeriu r. u. de agricultură, de unde zilele acestea a sosit premiul de 200 cor. pe seama dlui Avram Neda, pentru succesul progres obținut în conducerea grădinei de pomi din Reșița.

Mare e bucuria Reșițenilor români astăzi, când împreună cu Premiul, se pot mândri de rezultatul produs în timp abea de 3 ani, apreciat după merit din partea forurilor competente!

Ca încheiere amintesc încă, că acest model al dascălilor a fungat aproape 20 ani ca dascăl confesional, aparținând Diecezei gr.-cat. a Lugoșului, fiind spiritul conducător și mândria Reuniunii învățătorilor rom. gr.-cat. din ținutul Lugoșului. M.

— **Bandiți — cavaleri!** Scriind despre vandalismul comis asupra viliei primarului Vio dela Fiume, ziarul »Fiumei Hirlap«, care de altfel este în mare amiciție cu socoliștii, spune:

»In villă nu era decât doamna Hortensia, născută Bakarcici, soția primarului, de origine croată, cu copii și servitorimea. Aflând asta demonstranții, ca niște adevărați războinici cavaleri, au trimes o delegație la doamna măriă sa, spunându-i ca să părăsească villa, împreună cu copii, giuvaricalele, și banii, pentru că acolo are să fie vandalism și ei, frații croați, n'ar voi să i-se întâmple vre-un rău.

»Doamna, după puțină meditare, a ascultat poava, și-a adunat copiii, banii și toate scumpeturile și s'a refugiat în casa vecină.

»După acestea croații au dat năvală, cu o furie sălbatică și au spart și rupt în bucățele tot ce au găsit în villă: uși, ferestre, mobile, injurând trivial pe stăpân, pe care ar fi dorit grozav să-l prindă, să-l omoare nițel«.

Mai la vale, vorbind despre scandalele dela Susak, același ziar scrie, că demonstranții croați d'acolo au aclamat Ungurimea și au cântat versuri în care se laudă prietenia maghiaro-croată... De aceea numitul ziar și scrie cu simpatie despre acest banditism.

— **Călăuza învățătorului de I. Crișan,** învățător în Socodor, este titlul unei cărți de bun folos pentru învățatorime, apărută acum în editura tipografiei noastre.

Autorul tratează teoretic și practic, dând modele, materialul de învățământ pentru școala elementară. Cartea e bine scrisă, bine împărțită și poate servi, în adevăr, drept călăuza pentru învățătorii noștri cărora li-o recomandăm cu toată căldura.

Se poate comanda dela institutul editor »Tipografia Tribuna«, Arad. Prețul 2.50 cor. plus porto 10 fileri.

— **Concurs.** Pentru conferirea alor 20 locuri libere la »Masa studenților Academici« din Cluj pe semestrul I. al anului școlastic 1906/7 se escrie prin aceasta concurs cu terminul de 20 Septembrie n. 1906.

Petenții au să-și înainteze cererile, în cari să fie dovedit, că sunt înscriși la univertitatea din Cluj, că sunt lipsiți de mijloace și că sunt deplin sănătoși, — la direcțiunea institutului »Economul«. Cluj. (Kolozsvár).

Masa se va deschide la 1 Octombrie n. 1906.

— **Wolf J.,** pantofar de ghete femeiești și bărbătești Arad, strada Weitzer (palatul minorților).

— **Orologe ieftine și juvaericele** pe lângă prețurile cele mai avantajoase se pot căpăta la *Deutsch Izidorné*, palatul contelui Nádasdy, strada Forray.

BIBLIOGRAFIE.

A apărut nr. 8 și 9 din revista: »*Junimea Literară*« cu următorul sumar: »Cursuri universitare feriale« de George Tofan, »Din depărtare« (versuri) de V. Huțan, »Un vis (schiță) de Liviu Marian, »In amurg (versuri de Th. Storm) trad. de N. Draoinschi și G. Rotică, »Palma voinicului« de S. Fl. Marian, »Cântec« (versuri) de Leandru, »O fotografie (schiță) de H. P. Petrescu, »Dureri tăceți (versuri) de V. Loichiță, »Fereastra largă mi-o deschid (versuri), de N. Dracinschi, »Toamna«

(schiță) de Ion Dragoslav, »Liniște, cuvântă Mare! (versuri) de G. Rotariu Rotică, »Românii din Serbia de Isidor Ieșan, »Frații« (baladă pop.) de S. Fl. Marian, »Infășatul la Români din Bucovina« de D. Dan, »Mireasa visărilor mele (versuri) de Lucifer, »O pețire periculoasă« (traducere din B. Bjrnson) de Nicu Nalbă, »Pe cărarea dintre brazi (versuri) de Loichiță, »E în toiul verii calde (versuri) de Leandru, »Coșbuc și Goga față de poporul român« (conferință) de Aspasia Luția, »Dor« (versuri) de Leandru, »Poezie populară« cul. de Ionașcu, »Adieri« trad. din Peter Rosseger de Lili, »Oceanul« (după W. Müller v. Lönigswinter) de L. M., »Cronică« de Gh. Crășneanu, »Dări de samă« de George Codreanu. — Redacția și Administrația: Suceavu (Bucovina) strada Sturza Nr. 655. — Recomandăm publicului cu căldură această revistă cu un conținut atât de bogat și variat. Reproducerea e permisă cu indicarea izvorului.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 11 Septembrie

INCHEEREA LA 12 ORE:

Grâu pe Oct. 1906 (100—clgr.)	6.95 — 6.96
Secară pe Octombrie	6.02 — 6.03
Orz pe Octombrie	6.42 — 6.43
Cucuruz pe Iulie	6.63 — 6.64
Cucuruz pe 1907	4.97 — 4.98
Grâu pe Aprilie 1907	7.32 — 7.33

INCHEEREA LA 5 ORE:

Grâu pe Octombrie 1906	6.97 — 6.98
Grâu pe Aprilie 1907	7.32 — 7.33
Secară pe Octombrie	6.04 — 6.05
Ov's pe Octombrie	6.42 — 6.43
Cucuruz pe Iulie	6.49 — 6.50
Cucuruz pe 1907	4.97 — 4.98

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 kgr. 112—113 fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 kgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 kgr. 119—120 fil.; calitate sârbească: grei părechea peste 260 kgr. 122—123 fil.; mijlocii părechea 250—260 kgr. greutate 126—127 fil. Ușori până la 240 kgr. 116—118 fil.

Redactor responsabil: Sever Bocu.

Editor proprietar: George Nichin.

In exclusiva magazină a fabricii de pâniuri au sosit noutățile de toamnă.

O întreagă uniformă de haine bărbătești 3 metri pănură de lână fl. 3.90—4.45—5.40—6.60—7.95.

In provința trimitem mustre. Pentru un pardesiu ori palton 2.20 cmt. fl. 6.60—7.50.

Peptare după moda franceză în prețurile cele mai convenabile.

Pentru copii se capătă remășițe.

Cu stimă

Leichner és Fleischer

magazinul fabricii de pâniuri în Arad, Sabadságtér 17.

COMMIS.

harnic în branșa coloniălelor află cu 1 Oct. a. c. ocupațiune la

«Severineana»,
soc. com. Caransebeș.

Loc deschis.

Am onoare a aduce la cunoștința Prea Stimaților mei cunoscuți, că am repășit din firma **Deutsch Testvérek**, după o activitate de 15 ani — și îmi continuu activitatea în firma fratelui meu **Pick Ernő**, în calitate de șef de prăvălie.

Nădăduind că și în noul meu post mă veți onora cu încrederea Dvoastră, va asigur, că și pe mai departe precum până aci mă voi strădui din toate puterile să corăspund pe deplin satisfacerii Dvoastre

cu deosebită stimă,

Pick Adolf.

ANUNȚ.

La școală Centrală de Agricultură București este vacant un post de Lăptar. — Șef plătit cu 120 lei lunar, locuință, încălzit și luminat.

Se cere ca solicitatorul să aibă cunoștinți complete în ale lăptăritului și să știe fabrica singur brânzeturi din lapte de vacă și de oi. Flăcău sau văduv se preferă.

Ofertele se primesc la Direcțiunea școlii Centrale de Agricultură dela Herăstrău București-România.

Concurs.

pentru ocuparea unui post de practicant la institutul de credit și economii »Plugari« în Kakova (Krássó-Szörény) cu terminul de 21 zile dela prima publicare.

1. Salar începător va fi de coroane 600 anual.

2. Petițiunile au să fie înaintate până la 1 Octombrie st. n. a. c.

3. Recurenții au să dovedească, absolvirea unei școale comerciale, că posedă în vorbă și scris limba română, germană și maghiară.

4. Preferiți vor fi cei cu pracsă de bancă.

5. Postul este a se ocupa cu 15 Oct. st. n. a. c.

Direcțiune.

Concurs

pentru un post de practicant la institutul de credit și economii »Lucașul« în Vârșeț cu un salariu lunar de 400 cor. Să recere: absolvirea unei școale comerciale cu matura, să cunoască în scris și vorbire limba română, germană și maghiară și să fie pe deplin sănătos. Cei ce doresc a compete la acest concurs să înainteze rugarea și documentele necesare Direcțiunii institutului până cel mult în 25 Oct. st. n. Cei cu praxă vor fi preferiți.

»Lucașul«,

inst. de econ. și credit ca soc. pe azi

Numai până la 1 Octombrie!

ARAD, piața Boczko

în o hală de proiecțiune, construită anume spre acest scop și provăzută cu cel mai mare confort posibil. — Cea mai însemnată întreprindere de acest gen, prin un locomotor dinamo propriu cu vapor, iluminată electric grandios!

Electro-Bioscopul lui Lili
(Cinematograf perfecționat)

TEATRU

pentru fotografii vii în cea mai mare perfecțiune. Dăruiește cu »Premiul cel mare« la expoziția universală din Paris 1900 și Saint-Louis 1904. — Prezentat pretutindena cu cel mai mare succes.

Tot a doua zi program de tot nou. ... Schimbări de program rezervate

Reprezentanțiile zilnic la 7, 8 și 9 ore seara; în Duminică și sărbători la 4, 5, 6, 7, 8, 9 și 10 ore seara.

PREȚUL LOCURILOR:

Locul I. 80 fil., locul II. 60 fil., locul III. 30 fil. Copiii și soldații de la 10 ani plătesc jumătate din preț. Copii și soldații de la 5 ani și mai puțin plătesc în jos la locul III. 20 fil.

— — — Programe gratis. — —

Cu distincă stimă

ERNESTINA LILI
proprietară.

S lănină, unsoare
și tot felul de articole
de pe cârnătorie
Pe lângă prețurile cele mai avantajoase
se poate căpăta zilnic în băcaia lui
Garay Károly
Arad, piața Boczkó nr. 2.

FISCHER KÁROLY

fabricant de funii, țesături,
de site și saltele de sirmă.

Arad, József főherceg-út 8. sz.

Recomandă preparatele sule de sirmă ca: țesături de
din aramă, fier și ține, pe care le are în deposit
ales pentru mori, fabrici și scopuri agricole. Afară
de acestea, recomandă sitele sale pentru Sita de ventilat
de Bachler. Pregătește țesături de mază și fabrică
grădini de grădini, grădini publice, curți de galițe și
cu vinat, site de sirmă cu ramă de fier pentru
lucrări de pământ, nisip, petriș, și pentru lu-
de mine, zidiri și grădinarit. Site la ferestre de piv-
și magazine de grăunțe. Apărătoare de scintei la
motive, mori și cosuri de fabrici. Somiere elastic
cel pentru pat pe staluri de fier și lemn, care în pri-
urăturii de a se ținea curat sunt foarte recoman-
dabile. Diferite site din păr, aramă și mătase, dobe
tutun, site-dobe, și orice fel de obiecte și lucrări din
această branșă — — cu prețuri din cele mai moderate.

Lădițe de 5 kgr. pentru expedarea stru-
gurilor
Schele pe cari se așază struguri și
poame și
Șușorci de lemn pentru pachetări
mai eștin se pot procura dela firma
Munk R. és Társa
fabricant de lemn
în **CARANSEBES.**
Favor de transport.

Raderea de prisos!

Cine voește se economisească banii, cine
voește se cruțe timpul, cine nu voește se
fie espus la vre-o boală de piele, acela
se rade

cu „RASOL“

sănătos! plăcut! ieftin!

Un kilogram cu care se poate rade de
30 de ori, 2-40 Cor. In provincie 3. Cor.
plătindu-se înainte, se trimite gratuit, Cu
mandat postal mai scump cu 20 fil. Pregă-
tește și trimite

„RASOL“ Vegyipar Vállalat
Budapest, VI. ker., Váci-körút 55.

Arad, Farmacia G. Földes Kelemen.

— Vánzatorilor dá concessiune. —

Cel mai bun mijloc pentru stărpirea
părului

„RASOLIN“ -ul

foarte recomandat damelor,

Prețul unui borcan 2 Cor. in provincie 2-50
Cor., pe lângă trimiterea sumei, franco cu
mandat postal e mai scump cu 20 fil. Uni-
o o o o cul pregătitor o o o o

„RASOL“ Vegyipar Vállalat
Budapest, VI. ker., Váci-körút 55.

Magazin: Farm. Török József, Király-u. 12

Arad, Farmacia G. Földes Kelemen.

In mai multe expoziții premiat cu primele premii.

Nrul telef. 439.

Prima fabrică de căruțe de pe câmpie
Ifj. Hodács János

SZEGED Strada Kistisza nr. 4.
(Urmarea străzii Maros)

Magazin mare permanent din diferite
caruțe noi domnești.

Se pot căpăta pe lângă prețuri foarte
avantajoase

căruțe folosite, în schimb (phaltone cu acope-
riș și fără acoperiș, sănii, etc. etc.)

Catalog ilustrat în cinste și fără porto.

CIMBALMĂ

se poate căpăta în rate și pe lângă pre-
țuri moderate, trimițând cataloge mari ilus-
tarte. — Numai la mine se poate căpăta
„Școala de cimbalnă, după care poate
învăța foarte ușor ori și cine și fără profes-
sor. Partea I-a 4 cor., a II-a 3 cor. 60 fil.,
a III-a 3 cor. 60 fil. După trimiterea ba-
nilor espedez gratuit.

VARGA PÁL

fabricant de cimbalnă și de muzice

Makó (casa proprie.)

Institut regnicolar de pictură și
artă industrială.

Depesă: Intemeiată
BLASKOVITS. la 1887.

De mai multeori premiat.

Bátori Blaskovits M.

PICTOR BISERICESC
Szabadka, Erdő-sor 66.

Recomandat din partea Excel. Sale
primatului papal și a clerului înalt,
din parte Magn. Sale contelui folnal
Festefich Taszilo. Pictorul eparchie-
lor sârbești, recomandat din partea
Excel. Sale patriarh. C. Brancovici.

...are de biserici și turnuri, stucoc. Aurirea crucilor fără schimb. Văruitura bisericilor, ce
se poate spăla de ploaia. Pictarea iconostaselor în execuție artistică în mod extrava-
gant de ieftin. Bisericelelor mai serace mai ieftin cu 25%. Pictare acadmică.
Vopsea pentru biserici și turnuri, ce rezistă contra viforului, ploaiei și focului.
schimbă și vreați. Vopșirea svântă păr și umezi, căci nu împi decât evaporarea
fără miros și ușor se svântă. Epotrivită și la vopșirea pietrei, cărămizii, țiglei
lemnului, fierului, țigii hielei, sticlei, precum și a decorațiunilor de scenărie
focului. — Am onoare a adu e la cunoștința onor. public și pr. st. preot, că pentru
vopșirea bisericilor și a turnurilor până acum nu s'a găsit vopșea, ce se po-tă exista, și
ce se poate spăla și se combină cu pârtelele ca o vopșea-f-esc. Se poate căpăta eselus v
în acest institut. Picturi e făcute cu această vopșea rezistă câte 100 ani. Spe ial-
schele inventate de mine, cari pe cele uzate până acum, prin construirea practică
mult mai folositoare. Modele și planuri la dorință se trimite gratuit. Cincizeci și șapte
de a leverinț, ce documentează succesul muncii mele în tot atâtea biserici,

Paul Boháček

Telefon 20-45

Telefon 20-45

turnătorie de metal și bronz fosforat
Budapest, VI., Rőppentyű-utca 23.

Produce: Bronz fosforat original, Bronz
mineralist, Aramă roșie, Aramă galbine, Bronz
mangan, Aluminiu curat, Orig. „Exact“ Com-
pozițiunii de magazin după desenuri și mo-
dele în bucăți brute de aramă, precum și prelucrate
gata. Articole de calitate.

Correspondență germană, ungurească și franceză.

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

BANI

pe moșii și case de închiriat din Arad
cu amortizație de 10—70 ani

după mărimea sumei împrumutate cu 4, 4¹/₄, 4¹/₂, 4³/₄.
și 5%, pe lângă dividendă de mijlocire și amortizație de
interese corăspunzătoare până la valoarea cea mai mare.

Spese anticipative nu sunt, la dorință anticipez spe-
sele de intabulare, convertez datoriile de interese mari

Resolvare grabnică, serviciu prompt.

SZÜCS F. VILMOS

Representanța pentru mijlocirea de împrumuturi a
Institutului pentru credit fonciar din Sibiu

pe teritorul comitatului Arad, orașului Arad, comitatului
Bichiș, Gyula, Ciaba.

ARAD, Karolina-utca 8. (Casa proprie.)
(Lângă filiala Poștei.)

Primesc pe lângă onoror acuisitori de afaceri abili
și demni de încredere.

Ifj. Kopetkó Károly

CASĂ DE MARFE
PENTRU MODA DE BĂRBAȚI ȘI FEMEI

== ARAD ==

Strada bisericii — palatul Minorităților.

Telefon local și pentru comitat nr. 477.

Isvorul cel mai ieftin de târguit.

Își recomandă magazinul său bogat provăzut cu tot felul de

stofe țesute pentru costume de dame după moda cea mai nouă negre și în colori.

Daruri gata pentru mirese, pentru juni și fete.

Mare asortiment pentru reverenzi și faloane preoțești.

● Mustre în loc și proviță trimit gratis. ●

Mare asortiment de pânuri pentru haine bărbătești.

Plise și gulerare în toată lățimea.

Fabrica de cuptoare din Meidinger a lui

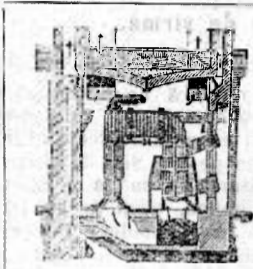
KOCH JENŐ

Budapest, V., Băthory-utca 9

Primește aranjamente pentru încălzirea cu aer a castelelor, caselor de familie, biserici, teatre, hoteluri etc.

Telefon 8-69.

Telefon 8-69.

Catalog despre cuptoare Meidinger la dorință trimit gratis.

Planuri pentru aranjamente de încălzire din centru se fac gratis.

ZIKMUND & COMP.

Fabrică de mașini și turnătorie de fier == în UJVIDEK

Recomandă tot felul de mașini de economie, dar mai ales mașinile sale brevetate, premiate la cele mai multe expoziții:

de semănat sistem „COLUMBUS-DRILL” și motoarele sale cu gaz, petrol și benzină.

Recomandă mașinile sale de treierat cu benzină și abur, plugari și tot felul de mașini agricole mari și mici.

Aranjament de mori după sistemul cel mai nou.

Trimitem preț-curent și ilustrații gratis și franco.

Colorator de sticlă

MAYBÖHM KÁROLY

Budapest, VI., Országbiró-u. 33.

Primește spre efectuare lucrări artistice. — Mustre trimit gratis și franco. La dorință călătoresc și la fața locului pe spesele mele.

Distinsă la expoziția milenară în 1896.

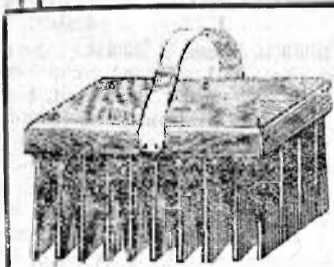

Fabrică de perii a lui

Oblát Lajos

Budapest, VII., Damjanich-utca 7.

Fabrichează tot felul de perii, precum: de oțel, aramă și din coame de rinători.

Correspondență în limba maghiară, germană și franceză.

TELEFON 39-01.

Catalog gratis și franco.

PREMIATĂ CU PRIMUL PREMIU LA EXPOZIȚIA MILLENARĂ DIN BUDAPESTA ÎN 1896.

Fabrică de ceasuri de turn și turnătorie de clopote

G. P. PANTELIC in **SEMLIN**
(ZIMONY)

FIRMA FONDATĂ ÎN 1854.

FIRMA FONDATĂ ÎN 1854

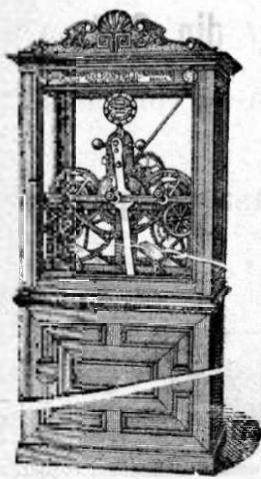
Face ceasuri de turn după felul cel mai nou, propriu de construcție, cu pendulă liberă, cu sîrmă.

Toarnă clopote noi, face smalturi mișcătoare de fier, la clopote vechi pentru ale acorda armonie, face adnexe de clopot de fier.

Garantează execuție precisă.

Bisericilor și comunelor sărace li să dă în rate de mai mulți ani.

Am cercetat expoziția universală din Paris din 1900 cu scop de studiu.

Schiller József

Edificat
la
1888.

Schiller de articole aurite, oglinzi și rame pentru icoane
Szeged, Petőfi Sándor sùgár-út 11/a.

mesec spre efeptuire pe lângă prețurile cele mai avantagioase :

Lucruri de tot felul: Rame pentru icoane și oglinzi din lemn, făcută după plan, în modul cel mai artistic.

Articuli ce se poate spăla pe icoane vechi și noi și rame de oglinzi. Infrumări de sculpture, de palate, hotelu și cafenele.

Aranjament pentru biserici, precum

infrumșetări de altare, anvoane, babbsterie, steaguri, ornamente, catafalce, cupole, felinare, cruci și icoane.

Nu este ma frumos cadou ca Gramophonul lu Tóth József.

Se poate căpăta cu 6 pieze clasice, deja cu 12 fl. 50 cr.

Gramophonul e cea mai minunată invențiune. Să nu se confunde cu mașinările Phonograf de demult și invecchite. Gramophonul suplinește teatre și concerte, pentrucă prin el putem asculta acasă în familie pe cei mai vestiți artiști și artiște, muzicii militare și tarafe țigănești, ba putem chiar și juca la ele. — Asortiment urieș de coruri de dame și bărbați, *cupleturi, monologuri, instrumente de muzică în solo, tambură și plăci duple pentru orchestre militare și tarafe țigănești.* Cel mai ieftin, depou de procurat pentru *Gramophone și automata,* și tot felul de *muzicalii și plăci.* Mare magazin de *plăci* cu cele mai *noui pieze românești.*

Tóth József marele neguțător de Gramophone în **Szeged** Könyök-uteza 3.

Plăci folosite le schimb cu alte noi. — Corespondență în toate limbele. Catalog ilustrat gratis și franco.

Molnár Antal

măsar

Arad, Part-u. nr. 4 (Casa proprie).

Se recomandă onor. public pentru pregătirea a ori-ce fel de lucrări de lemn aparținătoare acestei branșă, precum :

mobile de alcouri, de prânzătoare, de salon, de cuină, de grădini și de vile,

precum și spre pregătirea aranjamentelor de prăvălii, de birouri, de portale și ori-ce fel de lucrări pentru biserici și alte edificii publice.

Comandele se efeptuesc prompt pe lângă prețuri convenabile și garanță.

— Descinne și modele chimice se trimet la cerere. —

Fabrică de casse de bani și tresore a lui

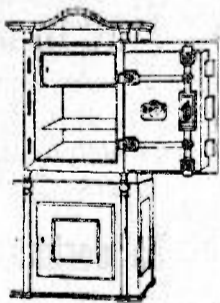
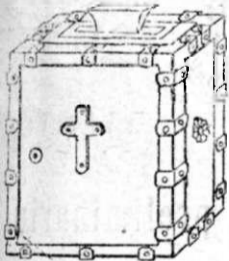
GELLÉRI ÉS SCHULLER

Budapest, VII., Dob-u. 63.

Se fabrică : casse de bani scutite de foc și spargerii, pixe de bani pentru biserici, dulapuri

(scrine) pentru biblioteci și păstrarea documentelor, pentru matriculanți, odăi și scrine cu păreți îmbrăcați în otel.

Mare magazin permanent. Catalog gratis și franco.

Sirupul carpatian

pentru pept

al lui Barcsay!

Cu fier, calciu și sirup de brad.

Acest sirup, ce se întrebuintează cu succes de 30 de ani, e admirabil medicament contra tusei și asudărei de noapte.

Promovează pofta de mâncare, nutirea și mistuirea; întărește și întinerește corpul.

Bărbații și copiii, îl pot folosi fiind-că are deosebită influință asupra singelui și formărei oaselor.

Prețul unui flacon 80 cr.

Se poate căpăta numai la spițaria lui

Barcsay Károly

Szeged, Széchenyi-tér 12.

JACOB REICH Fabrică de cumpeni decimale și de mașini economice . . .

UJVIDÉK.

Cumpeni decimale,	văpsite galben, fără greutate:
50 100 150	2.0 chilograme
24— 28— 32—	36— Coroane.
300 500 750	1000 chilograme
40— 50— 80—	100— Coroane.

Cu inuetoare duplă cu 10— coroane mai mult. Greutățile să socotesc separat.

Tăietor de paie patentat cu îmbucătură 50— coroane.

Tăietoare de rând 48 cor.

Pentru căleat cu piciorul cu 5 coroane mai mult.

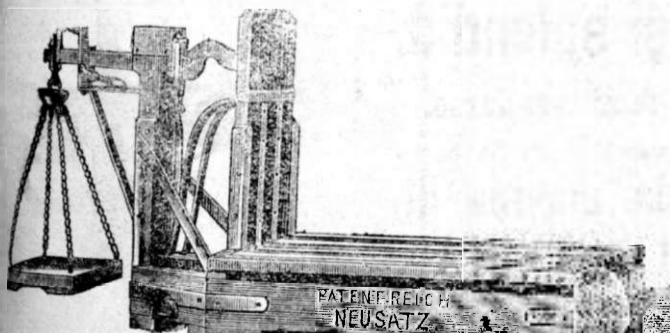
Vîrteje pentru un cal 160 cor.

Spător de porumb foarte bun 50 de cor.

Fabric mașini de îmblătit cu benzin

după brevetul propriu al meu. — Mașinele toate au fost probate și găsite bune peste așteptare. Să pot ușor manua, se poate lucra ori când cu ele; garantez pe 2 ani despre durabilitatea lor; eu singur leam examinat; funcționează momentan fără perdere de vreme; să poate lucra toată ziua fără control; umblă înainte și înapoi.

La cerere trimet prețuri curente despre fabricatele mele.

Deschidere de ospătărie și berărie.

Am onoare a aduce la cunoștința Onor. public,
că am luat în primire

BERĂRIA
cu firma: a „NAGY PIPÁ“-hoz
din strada Salacz nr. 6

și am strformat și aranjat-o după recerintele moderne
de azi, și astfel o recomand și pun la dispoziția Onor.
public.

Esperiențele câștigate pe terenul acesta de ani de
zile, precum și împrejurarea că la mine se vor servi
cele mai bune și curate mâncări și beuturi,
mă îndreptălesc a spera, că voi abține cea mai per-
fectă îndestulare și mulțumire a Onor. public, și cred,
că aceasta localitate străformată pentru comoditatea și
distragerea Onor. public, va atrage cât mai mulți cer-
cetători.

Deschiderea s'a făcut serbătorește în 19 l. c.
Recomandându-mă Onor. public, semnez

cu toată stima:

CSEH HUGÓ
ospătar.

COLUMBIA

escelent mijloc contra pișcăturilor de
insecte și țintări.

Prețul, împreună cu fluiditățile aparținătoare, 1 cor. 20 fil.

Pastilla-Tannin

e unicul medicament cu efect în po-
triva diareii copiilor.

◆◆◆◆ Bucata cu 10 fileri. ◆◆◆◆

Se capătă numai la unicul apothecar:

Rozsnyay Mátyás

Arad, Szabadság-tér.

In interesul celor răniți

Răniții lucră în interesul lor dacăi cue trebuincioasă pentru
bandaje le comandă din **PÉCS**, căc 8 n bandaj pe o par-
costă numai 4 coroane, iar cel întregent coroane, cel duplu
preț duplu. **Legături menstonale** pleoru femei, bucata 5 co-
roane, flanel pentru foa le dela 7-10 coroane.

La **comandarea bandajelor** se cere grosimea trupulu
mai departe să se spună că în ce loc e rana, în stânga, dreapt
sau de ambele părți, să se spună apoi de ce mărime e.

Se trimite cu rambursă, — în caz de nefolosire se poat
schimba.

Cumpărători cunoscuți săceară prețuri separa

Cu deosebită simă

Benczenleiter Gyula, bandajist
PÉCS, strada Ferencziek nr. 14.

Telefon 101.

Telefon 101.

Kovács és Polgár

● LUGOS ●

**Fabrică de cement, întreprindere de zidiri
de beton și beton de fer.**

Fabrica lângă gară.

Birou: strada Ilona 2.

Fabrică și ține în magazin

țevi de cement în toată mărimea pentru
traverze, poduri și canale; mai departe
șghiaburi (vălăi) de cement de fer pentru
comune, dominii și particulari, trepte de
peatră artificială, cement și imitație de
marmoră, stâlپuri pentru garduri de be-
ton, plăci de cement simple și de lux.

Primește ori-ce fel de lucrări de lu-
crări de beton, beton de
fer și lucrări de asfalt, mai departe co-
porișuri à la Erernit și tot felul de lu-
crări de pavagiu.

Ține în magazin, vinde en gros și cu detail:

Cement portland și roman de Beocsini,
var, gips, trestie de stucatură, cătran,
carbolineum, cărămizi și material rezis-
tenta focului, praf de ciment etc.

La dorință servește cu planuri și preliminaru.

Câștig lateral ușor și splendid.

Pentru familii și dame.

Nici la o casă să nu lipsească
originala mașină de
împletit „**STYRIA**“.

Preț-curenturi gratis.

Condițiuni avantajoase de plătire!

Reprezentanța executivă pentru Ungaria:

FÓGL J. L.
BUDAPEST, VI, CSENGERI-UTCZA 54.

